

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО

СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ

ТЕРИТОРИАЛНО ПОДЕЛЕНИЕ ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО – ОМУРТАГ

п.к. 7900 гр. Омуртаг, ул. "Георги Сава Раковски" № 21, централа 0605/6-21-64 e-mail: dgs_omurtag@zdrumen.bg,

УТВЪРДИЛ:

Директор ТП ДГС

инж. Ивелин Тодоров

ПРОГРАМА ЗА МОНИТОРИНГ И ПРЕМАХВАНЕ НА НЕМЕСТНИ ВИДОВЕ ДЪРВЕТА И ХРАСТИ С ИЗРАЗЕН ИНВАЗИВЕН ПОТЕНЦИАЛ

Настоящата програма е изготвена във връзка с годишния мониторинг, в изпълнение на принцип 10, критерий 10.3., индикатор 10.3.3. от Националния FSC-STD-BGR-01-2016 V-1.

Според съвременните схващания биологичното разнообразие се възприема, като индикатор за екологичното състояние и природосъобразното стопанисване на горите. Биоразнообразието в една гора, обаче означава нещо повече от общия брой на видовете в нея. То включва видов, структурен и функционален аспект на горската екосистема, разглеждано в различни пространствени мащаби и нива на организация. Горските екосистеми са твърде сложни и за да бъдат стопанисвани трябва да се вземат предвид всички техни компоненти.

С цел опазване и най-устойчиво управление на биоразнообразието в горите, при планиране, подготовка и провеждане на горскостопански мероприятия на територията на стопанството да се прилагат указанията в настоящата програма за мониторинг и премахване на неместни видове дървета и храсти с изразен инвазивен потенциал.

В процеса на стопанисване на държавните горски територии на ТП ДГС „Омуртаг“, служителите отговорни за подготовката и осъществяването на стопанските дейности, трябва да са запознати с биоразнообразието в съответната единица (подотдел) и да имат налична инвентаризация на местните видове дървета и храсти, срещащи се на територията на тази единица, както и общ поглед върху цялата територия.

Тази информация трябва да се анализира, за да се установи дали в подотдела или в околните подотдели има налични неместни видове, характеризиращи се като инвазивни и/или потенциално инвазивни видове, чието неконтролирано разпространение би имало негативно въздействие на средата върху която се срещат. Инвазивните видове могат да променят екологичните връзки между местните видове и могат да повлият на екосистемните функции и здравето на човека. Отрицателното въздействие също може да се характеризира като промяна на структурата и функциите на съответната единица, промяна на микросредата, промяна на местообитанията и хранителната база на различни видове растения, животни и микроорганизми, конкуренция между инвазивните и местните видове дървета и храсти, намаляване на дървоизводителната площ и/или свойства на гората, влошаване на рекреационната стойност на горите и други.

При инвазивните дървесни видове има голям проблем, поради което е необходимо да се работи в следните насоки:

1. Ранно предупреждение и информация за наличие на инвазивни дървесни видове.

2. Предотвратяване – недопускане на самостоятелно естествено разпространение на инвазивния вид. По – строг контрол на границите на насажденията и обмяна на информация на регионално ниво.

3. Ликвидиране на нови и контрол на вече разпространените. Мерките за контрол следва да бъдат пропорционални на въздействието върху околната среда и да са съобразени с местните условия. Те са насочени към премахване, контрол на популацията или ограничаване на разпространяването на инвазивния чужд вид.

4. Ограничаване и дългосрочен контрол за спиране на по – нататъшното разпространение на инвазивни дървесни видове (съобразено с биологичните и екологичните особености на вида) – залесяване с местни дървесни видове (зимен дъб, цер, бук и др.).

5. Участие на населението (популяризиране на проблема) – повишаване на информираността в обществото и ролята на последствията от разпространението на инвазивни дървесни видове.

Подходът се осъществява в следната последователност:

1. Проверка на съществуващата информация за биоразнообразието в съответната единица – таксационни описания, доклад за ГВКС, ЛУП, наблюдения от лесовъдския състав, научни доклади и т.н.

Необходимо е извършването на периодични консултации със специалисти за установяване на потенциалното присъствие на инвазивни и/или потенциално инвазивни дървета и храсти.

2. Дани от предходни проверка на терен, в които е отбелязано наличието на инвазивни и/или потенциално инвазивни дървета и храсти.

3. Проверка на терен, където се отбелязват нови елементи или промяна на вече установени, ако има такава. Проверката трябва да включва: сегашно състояние (популация и разпространение), основни тенденции и заплахи, въздействия на стопанисването.

Информацията да се отнася за конкретния подотдел, но е необходимо, служителя да се съобразява и с другите места в района, където се среща вида.

При невъзможност от страна на персонала да се справи с това е препоръчително да се потърси консултация със специалисти в процеса на инвентаризация и планиране на стопанисването.

Формулярът се попълва от горските стражари на съответния охранителен участък.

Контролът се извършва от началника на съответния ГСУ.

4. При установяване на неконтролирано разпространение и/или превишаване на устойчивите нива на разпространение, над които би имало негативно въздействие на средата, върху която се срещат, по преценка, в съответната единица се предвиждат мероприятия за отстраняване на установените видове. Сечи се провеждат, ако са предвидени в горскостопанските планове или с одобрено план-извлечение по реда установлен в ЗГ, Наредба № 8 за сечите в горите и др.

Контролът се извършва от заместник директора.

5. Ежегодно данните от формулярите се анализират и включват в годишния доклад за извърен мониторинг на територията на ТП ДГС „Омуртаг“.

Методи за премахване и ограничаване на инвазивните видове:

1. Да не се внасят инвазивни видове на територията на стопанството.

2. Възобновителни сечи в естествените гори с участие на инвазивни видове да се провеждат по начин, който води до естествено възстановяване на основни дървесни видове, типични за района в съответствие с характеристиките на месторастенето и икономическите цели на стопанството.

3. За залесяване да се избираат добре адаптирани към условията на месторастене местни видове с местен произход.

4. Ограничаване на семенното възобновяване на инвазивни видове, чрез засаждане на елементи, създаващи пълно тревно покритие, непроникващо семенния материал от тези видове.

5. Засаждане на конкурентни видове за пълно засенчване на инвазивните видове. За целта се използват съсено местни видове. Препоръчително е пълно машинно изкореняване на инвазивните видове през пролетта.

Приложение № 1: Формуляр за мониторинг на чуждестранни видове дървета и храсти.

Приложение № 2: Списък на чуждестранни видове дървета и храсти.

Чуждестранен вид: Вид, почили или по-нови таксон, който е въведен в среда извън естествения му ареал или настоящия ареал на разпространение.

Инвазивни видове: Видове, които бързо се разрастат извън естествения си ареал.

Изготвил:

М. Попова-Добрева

21.59 от 3310